

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
ÉSZAK-BUDAPESTI TANKERÜLETI KÖZPONT

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny országos fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: KISNÉ TÓTH ILDIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baránya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: KOVÁCSNÉ FÁBIÁN ANDREA (GYAKI 5. sz. Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** KOVÁCSNÉ HERMAN KATALIN (Teleki Blanka Általános Iskola)
Közép-Buda: MERÉNYI GABRIELLA (Sashegyi Arany János Ált. Isk. és Gimn.)
Dél-Pest: PONGRÁCZNÉ KRIZMANITS MÁRIA (József Attila Kat. Ált. Isk.)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest, Közép-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERÉKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád-Csanád: SZABÓ MÁRIA (Karolina Óv., Ált. Isk., Gimn., AMI és Kollégium, Szeged)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: HUJBER JULIANNA (SZIE Öveges Kálmán Gyakorló Ált. Isk., Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Szolnoki SZCJGY Gépipari Technikum, Szolnok)
Komárom-Esztergom: LÁZÁR KATALIN (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVIcs MAGDOLNA (KÁÁI. Szabó Lőrinc Tagisk., Balassagyarmat)
Pest megye – délkelet: KUN SÁNDOR (Monori József Attila Gimnázium, Monor)
Pest megye – délnyugat: KAPUSYNÉ JENEI KATALIN (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy/Tolna: URBÁN MÓNICA (Kisfaludy Utcai Tagiskola, Kaposvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárdá)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2023/24. ORSZÁGOS DÖNTŐ 8. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Melyik szóalak töltheti be egy mondatban változtatás nélkül a tárgy szerepét?
 (A) *teendőid* (B) *evezni* (C) *magad* (D) *mind* (E) *kutyám*
2. Tárolóeszközöket és jellegzetes tartalmukat párosítottuk össze. Melyik a helyes párosítás?
 (A) *iszák* – *nyílvessző* (B) *tulipános láda* – *kelengye*
 (C) *tegez* – *puskapor* (D) *bugyelláris* – *fehérnemű*
 (E) *szuszék* – *házi szárnyas*
3. Jelöljétek be a *Toldiból* vett idézet igealakjaira vonatkozó igaz állításokat!
 „*Elrepült a nagy kő, és ahol leszáll, / Egy nemes vitéznek lón szörnyű halála*”
 (A) *Mindegyik ige múlt idejű.* (B) *Az egyik határozott ragozása.*
 (C) *Az egyik ige szótöve a 'ló'.* (D) *Mindegyik harmadik személyű.*
 (E) *Van köztük nem kijelentő módú.*
4. Szent István intelmeiből idézünk. Jelöljétek meg az igaz állításokat!
 „*Az én szokásaimat pedig, melyekről látod, hogy a királyi méltósággal összeférnek, a kétkedés minden béklyója nélkül kövessed.*”
 (A) *Az idézett mű a XI. században keletkezett eredetileg görög nyelven.*
 (B) *A részletben képzőre, jelre és ragra is van példa.*
 (C) *Tartalmaz minőség- és birtokos jelzőt.*
 (D) *A részlet szavai összesen hat különböző szófajba sorolhatók.*
 (E) *Imre herceg később királyként megfogadta atyja tanácsait.*
5. Rakjatok ki minél több összetett szót az alábbi szavakból. Egy szó többször is felhasználható. Jelöljétek meg a rájuk vonatkozó igaz állításokat!
FÉSZEK HAD HELY DERÉK EMLÉK DARÁZS
TETT FŐ OSZLOP HÓS
 (A) *Akár 9 szóösszetétel is alkotható.* (B) *Van köztük jelentéssűrítő.*
 (C) *Van példa birtokos jelzősre is.* (D) *Mindegyik szóösszetétel főnév.*
 (E) *Van olyan szó, amelyik akár három összetétel tagja is lehet.*
6. Az alábbi jól ismert, magyar irodalmi művek közül jelöljétek meg azt, amelyik a legkorábban, és azt, amelyik a legkésőbb keletkezett!
 (A) *Huszt* (B) *A Reményhez* (C) *Ábránd*
 (D) *Szent Péter esernyője* (E) *Törökországi levelek*
7. Azonosítsátok be az előző feladatban szereplő művek szerzőit, majd azt a települést jelöljétek meg, amelyik valamelyiküknek a szülőhelye!
 (A) *Cseke* (B) *Zágon* (C) *Kiskőrös* (D) *Debrecen* (E) *Beszterce*
8. Jelöljétek meg az alábbi népdalrészlettel kapcsolatos igaz állításokat!
Lóra, csikós, lóra! Ha felvetem magam Hozz bort, csaplárosné,
Elszaladt a ménes, a szilaj lovamra, hadd iszok hitelbe!
csak egyedül maradt hegyeken-völgyeken Ha visszafordulok,
a pányván a nyerges. talállok csárdára. megfizetek érte.
 (A) *A 'pányva' jelentése: takaró.* (B) *Mindegyik ige általános ragozása.*
 (C) *A 'szilaj' azt jelenti: szikár.* (D) *E dal ütemhangsúlyos verselésű.*
 (E) *A részletben egyszer fordul elő jelző és kétszer tárgy.*
9. Azt a szót jelöljétek meg, amelyiket akár négy képzővel is el lehet látni úgy, hogy mindegyik egyszerre a létrejött szóalak részét képezze!
 (A) *egy* (B) *ép* (C) *város* (D) *lát* (E) *után*
10. Melyek az igaz állítások Arany János *A fülemile* című versével kapcsolatban?
 (A) *A költeményt ironikus és satirikus ábrázolásmód jellemzi.*
 (B) *A fülemile a népies megnevezése a csalogánynak.*
 (C) *A címszereplő madár a dalával Istent és a teremtett világot magasztalja.*
 (D) *A két viszálykodó szomszédnak egy napon van a névnapja.*
 (E) *A pereskedő felek megpróbálják megvesztegetni a bírót.*
11. Magyar versek címeit adjuk meg hiányosan. Melyeket írta Arany János?
 (A) *_ _ TY _ S _ NY _ A* (B) *T _ R _ Z _ _ Ó _ K _ _ L _ M*
 (C) *E _ I _ ÓG _ _* (D) *SZ _ D _ _ É _ A _ R _ _ J _*
 (E) *_ ISZ _ I _ CS _ N _*
12. Milyen fajta határozók lehetnek a felsorolt szavak, szóalakok egy mondatban?
bátyjával, válaszként, úszni, vasból, külön
 (A) *állapot* (B) *cél* (C) *eszköz* (D) *ok* (E) *eredet*
13. Melyik szóval kell kiegészíteni a következő szólást, és mi a jelentése?
Beadja a
 (A) *malacot* – *elhagyja a szerencse* (B) *vándorbotot* – *meghal*
 (C) *derekát* – *nem ellenkezik tovább* (D) *kulcsot* – *ellop valamit*
 (E) *törülközőt* – *kifárad a küzdelemben*